

عربها در اواخر خلافت عثمان آنرا آموختند، ولی مردم مدینه از این بازی خوششان نیامد، اما کم کم گلوله پرانی مورد قبول واقع شد و چنانکه گفتیم هر دو دسته گلوله پران داشت که آنرا هنگ مورچه میخواندند و هنگامی که هر دو سوار میشد هنگ مورچه برای پراکنده ساختن مردم گلوله می پراندند. در زمان عباسیان گلوله پرانی رایج شد و مردم دسته دسته برای شکار پرنده و یا تفریح گلوله پرانی میکردند و آنرا بازی و تفریح جوانمردان (شوالیه) میدانستند و غالباً گلوله پرانها کبوتر باز بودند و شلوار مخصوصی بپا داشتند که آنرا شلوار جوانمردان میگفتند. در اواخر دوره عباسیان عیاران بغداد هم آن شلوار را می پوشیدند. الناصر لدین الله عباسی متوفی بسال ۶۲۲ هجری علاقه زیادی بگلوله پرانی و کبوتر بازی داشت و کبوترهای پر قیچی انتخاب میکرد. خود شلوار فتوت (جوانمردی) میپوشید و مقررات و نظاماتی برای گلوله پرانی تعیین نمود، از آن جمله اینکه گلوله بازان مانند انجمن های سری تشکیلاتی پیدا کردند و تا کسی جام فتوت نمیپوشید و لباس فتوت نمی پوشید، در آن انجمن راه نمی یافت. خود الناصر (خلیفه) رئیس آن سازمان بود هر کس را میخواست میآورد و هر کس را نمیخواست میراند. در سال ۶۰۷ همین خلیفه کبوتر پران و گلوله باز، بخشنامه ای به پادشاهان تابع بغداد نگاشت و از آنان تقاضا کرد که آنان هم جامه فتوت بپوشند و جام فتوت بنوشند و خلیفه را سر دسته کبوتر بازان بشناسند. آنها هم اینرا پذیرفتند. سپس خلیفه چنین فرمان داد که جامه (شلوار) جوانمردی را خود او باید بپارد و همبازیان بپوشانند، از آنرو عده زیادی از جوانمردان خواه ناخواه اخراج شدند، چون بدست خلیفه شلوار نپوشیده بودند و هر کس که میخواست جزء جوانمردان درآید از هر جا که بود به بغداد میآمد و شلوار جوانمردی را بادست خلیفه پیامیکرد و بشهر خود بر میگشت و هر کسی که چنان شلوار (مقدسی) پیانداشت، نمیتوانست گلوله بازی کند. اتفاقاً مردی بنام ابن السفی نه از دست خلیفه شلوار میپوشید و نه از گلوله بازی دست بر میداشت، مأمورین خلیفه از این شهر با شهر او را دنبال میکردند، او هم با نهایت سختی در بدر میگریخت و همینکه موجب این همه زحمت دراز وی جویا شدند پاسخ داد: همین افتخار مرا پس

که خلیفه شلواریپایم نکرده و آزادانه گلوله میاندازم .

علاوه بر بغداد در شهرهای شام و مصر و عراق و ایران گلوله بازی خیلی رواج داشت و انواع و اقسام گلوله بازی معمول بود ، یکی اینکه گلوله را از میان لوله و نی تو خالی با فشار هوا پرتاب میکردند و یا بانیزه کوتاه آنرا میپرانندند . سر انجام که باروت معمول گشت گلوله و باروت را بوسیله لوله تو خالی تفنگ پرتاب کردند بهمان مناسبت (بمناسبت کلمه بندق یا فندق فارسی) نام عربی تفنگ بندقیه شد . دیگر از بازیهای شبیه به بندق، نشانه زنی بود که هدفی را در هوا و یا سر نیزه نشان کرده باتیر میزدند . این بازی هم از ایرانیان است و هرون آنرا معمول داشت .

بازی شطرنج اصلاً از هند بایران آمد و از ایرانیان به مسلمانان رسیده است . هرون نخستین خلیفه مسلمانان است که تخته نرد و شطرنج را رواج داد و تاکنون هم این دو بازی میان مسلمانان رایج میباشد .

یکی دیگر از سرگرمیهای خلفاء و بزرگان اسلام نگاهداری

۹ - باغ و حش

فیل و شیر و پلنگ در محلی موسوم بیاغ و حش بود و این

اقدام بیشتر برای ترسانیدن مردم از دستگاه خلفاء و پادشاهان انجام میگرفت . منصور عباسی مانند پادشاهان ایران تعداد زیادی فیل داشت . هرون شیرها و پلنگها را در قفس نگاه میداشت و بعد از وی سایر خلفاء علاوه بر شیر ، بیل و پلنگ ، سگ و میمون هم داشتند .

میگویند زبیده زن هرون را میمونی بود که سی غلام زرین کمر او را خدمت میکردند . این میمون ملکه اسلام لباس زربفت میپوشید و روی صندلی می نشست و هر کس برای اظهار بندگی نزد ملکه میآمد ، نخست باید دست میمون ملکه را ببوسد . اتفاقاً روزی یزید بن مرتد از بزرگان عرب پیش از عزیمت بسفر برای خدا حافظی بکاخ زبیده آمد ، مأمورین و ملازمان بوی گفتند که پیش از شرفیابی بحضور ملکه ، باید دست میمون را ببوسد ، و گرنه شرفیابی میسر نمیشود ، آن مرد عرب غیرتمند شمشیر بر آورد و میمون را دو نیم کرده از کاخ در آمد و طبعاً خلیفه او را خواسته بازخواست نمود ، یزید در پاسخ گفت که سزاوار نیست بعد از خدمتگذاری

چندین خلیفه بدست بسوسی میمون مجبور شوم . خلیفه قدری بفکر رفته او را بخشید . (بتاریخ طبرستان تألیف ابن اسفندیار و ترجمه انگلیسی آن از ادوارد براون مراجعه شود .)

المهتدی عباسی که مانند عمر بن عبدالعزیز اموی خلیفه پرهیزگاری بود، فرمان داد حیوانات باغ وحش را بکشند و سگان را برانند ، اما پس از هر گاو دوباره پیلان و شیران و پلنگان بازگشتند و بعضی از خلفاء و پادشاهان اسلام در مواقع رسمی این حیوانات درنده را بازنجیر و قلاده از باغ وحش بیار گاه خود میآوردند . عضدالدوله دیلمی برای مرعوب ساختن حضار چند شیر و پیل و پلنگ در مجلس خود حاضر می کرد .

در مصر و اندلس و سایر ممالک اسلامی هم این وضع معمول بود ، احمد بن طولون باغ وحشی (مستطیل) برای شیران و پلنگان ساخته بود و در هر اتاق این باغ وحش يك شیر نر و يك شیر ماده میزیست . در این اتاقها از سقف باز و بسته میشد ، کنار هر اتاق حوض مرمری بود و از لوله مسی آب بآن حوض میآمد ؛ در وسط باغ مقدار زیادی شن میریختند و کنارش ها استخر بزرگ پر آبی بود که از آنجا بالوله بقیس های حیوانات آب میبردند . معمولاً روزی دو بار شیربانها از سقف اتاق پنجره را باز میکردند و درندگان که با صدای آن آشنا بودند با اتاق مجاور میریختند . شیربان از همان بالا در آهنینی که میان این دو اتاق بود می بست و خود پائین میآمد ؛ اتاق را تمیز میکرد ، شن آن را بر میداشت و شن تازه میریخت ؛ خوراک کافی برای حیوانات میگذارد سپس بالامیرفت و از همان بالا در آهنی اتاق مجاور را بر میداشت و حیوان درنده با اتاق خود برگشته ، غذا میخورد و آب مینوشید . بعضی روزها همه آن درندگان را از اتاقها بیرون آورده بیابان میآوردند و مدتی آنها را گردش میدادند ، سپس مأمورین بآنان نهیب میزدند و هر درنده ای با جفتش با اتاق خود میرفت و هیچ کدام لانه خود را عوض نمیکردند .

خماریه شیری کبود چشم داشت که آنرا بهمان جهت ذریق میگفتند . این شیر با خماریه مانوس بود و هر گاه که خماریه سر سفره می نشست ، ذریق هم در

برابر او چمباتمه میزد و خماریه مرغ و جوجه و بره و بزغاله برای وی میانداخت و زریق پشت سر هم آن را می بلعید و همینکه خماریه از سر سفره بر میخواست زریق هم دنبال او میرفت. اگر خماریه روی تخت میخواست زریق کنار تخت می نشست و اگر روی زمین دراز میکشید زریق جلوی او بود. تمام شب زریق بر بالین خماریه کشیک میداد و کسی را یارای آن نبود که بدون اجازه خماریه نزدیک بیاید این شیر خیلی معزز و محترم میزیست و طوق طلای جواهر نشانی در گردن داشت. يك شیر ماده قوی هیکلی هم در کنار تخت خماریه میآرمید ولی مثل زریق رام و اهلی نشده بود. پاره ای از بزرگان اسلام علاوه بر درندگان مار و عقرب و رطیل هم نگاه میداشتند و با آنان سرگرم میشدند. جعفر بن خنذابه وزیر مقتدر عباسی از مار و عقرب و رطیل و هزار پا خوشش میآمد و در کاخ خود در قاهره تالاری مخصوص نگاهداری این حشرات ساخته بود. مارگیران انواع مارها و عقربها و هزار پاها برای وزیر میآوردند و پولهای کزاف از او میگرفتند، وزیر هم این حشرات گزنده را بدست مأمورین مخصوص میسپرد و هر گاه که فرصت میکرد بیمارخانه میآمد و ماربانان و عقربها و رطیلها را از سبد در آورده خدمت جناب وزیر نمایش میدادند.

دیگر از سرگرمی های بزرگان اسلام نگاهداری پرندگان اهلی و وحشی و آهو و امثال آن بود.

العزیز فاطمی خلیفه مصر پرندگان عجیب و غریبی در کاخ خود جمع کرده بود از آن جمله پرنده ای که او را عنقاء میگفتند و او را از صعيد مصر برای خلیفه آورده بودند، عنقاء ریش و لالک داشت و پرهای سرش چندین رنگ بود و از حیث شکل به لك لك میماند.

الناصر خلیفه اموی در کاخ الزهراء باغ وحش بزرگی ساخت و باغ بزرگتری برای نگاهداری پرندگان احداث نموده بود و تمام اطراف و بالای این باغ سیم کشی مخصوصی داشت که پرندگان بیرون نپرند.

کبوتر پرانی، قوچ بازی (برای شاخ زدن)، خروس بازی و امثال آن نیز از

سرگرمی های خلفاء و بزرگان اسلام بوده است ، بعضی از آنها به نگاهداری ماهی علاقه داشتند و آنرا در ظرفهای بلورین بزرگ می پروراندند. موقعی امین ماهی کوچکی از دجله گرفت و دو حلقه مرصع بدو گوش ماهی کرده آنرا در حوض بلورین برای تفریح و تماشا نگاهداشت .

پایان جلد پنجم

فهرست اعلام

ابن ضحاک ۱۹۵
 ابن طاهر ۳۳
 ابن طولون ۲۲۱-۲۱۷-۱۷۸-۹۶
 ابن عامر ۱۳۰
 ابن فرات ۱۲۶-۹۶
 ابن قتیبه ۱۷۴
 ابن کلس ۱۳۹
 ابن ماسویه ۱۹۷
 ابن مدبر ۱۲۰
 ابن مطعون ۳۱
 ابن معتز ۱۲۸-۵۲
 ابن مقله ۱۲۶
 ابن منقذ ۲۱۶
 ابوالجیش ۵۲
 ابوالعباس ۲۰۹-۶۵
 ابوالعبر ۱۹۹
 ابوالعتابه ۱۷۲-۱۵۰
 ابوالعلاء ۹۰
 ابوالفتح ۵۵
 ابوالفرج ۱۶۳
 ابوبکر ۱۶۶-۱۴۸-۹۰-۸۴-۷۶-۶۵
 ۲۰۰
 ابو جعفر ۲۱۰-۲۰۹-۱۶۵
 ابو حامد ۱۹۷
 ابو حمزه ۲۰۵
 ابو حنیفه ۱۸۹-۱۷۶
 ابو ذهل ۸۶-۷۷
 ابودلامه ۱۷۲
 ابودلف ۶۱

الف

آبادان ۱۴۹-۴۹
 ابازر ۷۹
 ابان اللاحقی ۱۹۵-۱۷۲
 ابراهیم ۱۴۰-۸۱ ۴۷-۳۵-۲۶-۸
 ۱۹۹-۱۹۸-۱۸۵-۱۷۳-۱۴۳
 ابن ابی ربیعہ ۸۶-۸۴
 ابن ابی عامر ۱۲۳
 ابن ابی عتیق ۸۴
 ابن اثیر ۱۵۸-۶۱-۶۰-۵۹-۴۷-۲۶
 ۲۰۰
 ابن اسفندیار ۲۲۱
 ابن الاحمر ۱۳۳-۱۲۴
 ابن السفت ۲۱۷
 ابن المنجم ۱۹۷
 ابن بطوطه ۶۰
 ابن بقیه ۱۶۰
 ابن جامع ۱۹۸-۱۹۵
 ابن جبیر ۱۲۶ ۵۴
 ابن جصاص ۵۲
 ابن حمدیس ۱۳۳
 ابن حوقل ۲۱۱
 ابن خلدون ۱۵۳-۱۲۴-۱۰۹
 ابن خلکان ۱۷۱
 ابن زبیر ۴۲
 ابن سریج ۸۶
 ابن سکیت ۱۹۳
 ابن شهید ۱۳۹

۲۱۳-۲۱۲
 استامبول ۲۱۱
 اسحق ۱۹۹-۱۹۸-۱۷۳-۳۵
 اسکندر ۹
 اسکندریه ۲۷-۱۵-۱۴
 اسماء ۱۶۵-۷۷-۷۶
 اسمعیل ۱۷۳-۱۲۷-۵۵
 اسماعیلیه ۲۷
 اسوان ۱۱۹
 اسود ۶۷
 اشبیلیه ۱۶۰-۱۱۵
 اشغب ۱۹۹-۴۵
 اشمت ۲۰۱
 اصفهان ۱۳۷-۱۱۵-۴۹-۴۷
 اصمعی ۱۹۱-۴۷
 اعتماد ۱۶۰
 افریقیه ۲-۷-۱۴-۱۵-۲۰-۲۹-۳۱
 ۴۹-۵۰-۵۱-۵۶-۶۰-۶۲-۱۵۴
 افریقای شرقی ۵۱
 افشین ۲۱۷
 افضل ۱۳۹
 افغانستان ۵۱
 اقیانوس آرام ۵۱-۵۰
 اقیانوس هند ۵۰
 الامر ۱۳۶
 البدیع ۱۲۹
 الپ ۳۱
 الجزائر ۱۵-۱۴
 العاتر ۱۲۹
 العارث ۱۰
 العاکم ۱۹۷-۱۷۴-۱۶۲-۱۵۸
 العکم ۲۱۷-۱۹۷-۱۳۱-۱۳۰
 العمراء ۱۳۳-۱۲۴
 الرضق ۱۲۹

ابوزید ۲۱۱
 ابوسفیان ۲۰۰-۱۸۹-۱۴۴-۷۳
 ابوعمار ۱۵۸
 ابوعمیده ۲۰۰-۱۸۹-۴۷
 ابوعیسی ۴۷
 ابوقیس ۲۱۷-۲۱۶
 ابومحنن ۱۷۴
 ابومحمد ۱۶۶
 ابومسلم ۲۰۹-۱۰۱-۸۲-۸۱
 ابومعاریه ۱۹۱
 ابوموسی ۱۴۱
 ابویوسف ۱۱۲
 ابی حفصه ۱۷۲-۱۷۱
 ابی خالد ۸۱
 ابی طالب ۱۶۴-۶۲
 ابی عبید ۱۱۱
 ابی وقاص ۱۸۰-۶۷
 اتارینه ۲۹
 آن ۹۳
 احد ۷۲-۳۴
 احمد ۱۸۷-۱۳۴-۱۰۵ ۸۱-۵۳ ۵۲
 ۲۲۱-۱۹۴
 احمر ۱۹۲
 احنف ۱۱۱-۷۹-۶۳
 اخشید ۱۷۹-۲۸
 اخوص ۸۷
 ادوارد براون ۲۲۱
 آذربایجان ۱۵
 اربل ۲۰۵
 ارنیاس ۱۰
 اردشیر ۱۸۹-۱۶
 ارسطو ۲۹
 ارمنستان ۱۴۹-۵۱-۴۹-۳۴-۱۵
 اسپانیا ۲۱۱-۱۱۵-۳۲-۳۱-۲۶-۱۹

المكتفي ١٢٧-١٢٨-١٣٨-١٤٦-١٥٣
 ١٩٧-٢١٢
 المنصور ١٣٢
 المؤيد ١٣٧
 المهتدي ١٧٦-٢٢١
 الناصر ١٣٠-١٣١-١٣٢-١٣٧-١٧٧
 ٢٠٧-٢١٣-٢١٩-٢٢٢
 الواثق ١٦٣-١٩٥-١٩٦
 ام البنين ٨٧
 ام جعفر ٣٦
 ام حكيم ٧٣
 ام عماره ٧٣
 امرؤ القيس ٨٢
 امير سيف الدين ١٤٠
 امين ٢٣-٢٩-٣٦-٥٨-١٢٦-١٤٤
 ١٦٠-١٦٣-١٦٥-١٦٦-١٦٧-١٧٣
 ١٧٧-١٧٨-١٩١-١٩٢-١٩٣-١٩٨
 ١٩٩-٢١٥-٢٢٣
 اتتى كولوس ١٠
 اندلس ٢٠-٢٦-٣٢-٣٩-٥١-٥٣
 ٦٠-٦٢-١١٤-١١٦-١٢٢-١٢٤-١٢٦
 ١٢٩-١٥٨-١٦٠-١٦٣-١٨٩-١٩٧
 ٢١٢-٢١٣-٢١٥-٢٢١
 انوشيروان ١٩٠
 اوبارى ٢١٢
 اوفه ٢١٣
 ايتالى ١١٤
 ايران ٢-٧-١١-١٥-١٦-١٩-٢٥
 ٣٠-٣٣-٤١-٤٢-٥٦-٩٦-١٠٩
 ١١٤-١٢٤-١٣٧-١٤٢-١٤٧-١٤٨
 ١٥٢-١٧٣-١٨٠-١٨٤-١٨٩-١٩٠
 ٢٠٠-٢٠٩-٢١٤-٢٢٠
 ابريني ٢١٢
 اينشتين ٩١

الروضه ١٢٩
 الزائد ٢١٧
 الزهراء ١٢٤-١٣٢-١٦٠-٢١٣
 ٢٢٢
 السرور ١٢٩
 السندي ٢١٧
 الظاهر ٢٠٨
 العاضد ٢٠٧
 العربيه الصخره ١٠
 العرجي ٨٤
 العريش ٨-١٢١
 العزيز ١٥٦-٢٢٢
 العماره ١٢١
 القاهر ١٦٢
 القطامي ١٩١
 القطايع ١٢٢-١٣٤
 الكامل ١٢٩
 الكبير ١٣١
 آلمان ٣١-١٠٨-٢١٣
 المباركه ١٢٩
 المجدد ١٢٩
 المسترشد ١٢٩
 المستعين ١٥٠-١٨٥
 المستنصر ٣٢-١٥٥-١٥٨-٢١٤-٢١٦
 المتر ١٥٣-٢٠١-٢٠٦
 المعتصم ١٨٧
 المعتضد ١٢٧-١٢٨
 المعتمد ١٦٠-١٨٢
 المعز ١٢٢-١٥٥-١٥٦-١٥٧-١٧٩
 ١٨٤
 المشوق ١٢٩
 المعظم ١٧٧
 المقتد ٢٩-١٢٨-١٣٣-٢٠٧-٢٠٨
 المقتفي ١٤٤

۱۶۸-۱۷۸-۱۸۳-۱۹۴-۱۹۵-۱۹۶
 ۱۹۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۲-۲۱۵
 ۲۱۹-۲۲۰
 بلخ ۱۶-۴۹
 بلخی ۲۱۱
 بندامیر ۱۳۷
 بنزرت ۲۱۶
 بهرام ۱۹۰
 بهراه ۹۰
 بیت المقدس ۱۱۴
 بیروت ۵۷
 بین النهرین ۸-۱۰-۱۱-۱۲
 بیهق ۶۰

پ

پترا ۱۰-۱۱
 پکن ۲۱۱
 پوراندهخت ۱۵۳-۱۵۶-۲۰۵-۲۰۶
 پیغمبر اکرم ۲۳-۶۵-۷۳-۷۴-۷۶
 ۷۷-۹۴-۱۰۰-۱۱۱-۱۴۱-۱۵۷-۱۷۶
 ۲۰۱

ت

تاج محل ۱۱۵
 تبت ۴۹-۵۱-۲۱۰
 تراژان ۱۱
 ترک ۱۹-۱۷۹
 ترکستان ۲۰-۲۶-۳۴-۳۹-۴۹-۵۱
 ۵۶-۲۰۹
 تریا ۲۱۲
 تلسمان ۲۰۵
 تیس ۴۹
 نورس ۱۹
 توفان ۲۱۰
 تونس ۱۴-۱۵-۱۳۱
 تون ۳۱

ب

باب الفتوح ۲۱۴
 بادیه ۸-۱۰-۱۱-۲۱۳
 بارسلن ۲۱۳-۳۲
 باستیل ۲۱۲
 بالفه ۵۳
 بئر الصامه ۲۷
 بیرس ۲۱۷
 بجابه ۱۳۲
 بحرالمیت ۱۰
 بحرین ۴۸
 بحیره ۱۲۰
 بخارا ۱۶-۴۹-۱۴۶
 بختیشوع ۱۴۰-۱۴۶
 بدیع الزمان ۵۵
 بذل ۱۶۳
 بربر ۲۶-۳۴
 برج اشرف ۱۳۷
 برجوان ۱۴۶
 برد ۱۶۷
 برشلونه ۳۲-۲۱۳
 برکواز ۲۰۶
 برک ۱۸۹-۲۰۰
 برمک ۱۶۷
 بساير ۱۵۳
 بشاره ۱۶۷
 بصره ۲۰-۲۲-۳۴-۳۵-۴۸-۴۹-۵۰
 ۵۱-۵۲-۷۷-۸۱-۱۱۱-۱۱۶-۱۲۶
 ۱۴۹-۲۰۹
 بطلمیوس ۱۰-۱۳-۱۱۶
 بغداد ۴-۲۰-۲۱-۲۴-۳۴-۳۵-۳۶
 ۳۸-۳۹-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۳-۵۷
 ۵۸-۵۹-۶۲-۶۴-۹۵-۱۱۶-۱۲۲
 ۱۲۷-۱۲۸-۱۳۹-۱۴۵-۱۵۲-۱۵۳

حبابہ ۳۶
 حجاب ۱۲۰
 حبیب ۱۶۵
 حبشہ ۲۰۱-۵۱-۴۸-۳۴
 حجاج ۹۶-۹۵-۸۷-۸۰-۷۸-۷۷-۲۰
 ۱۸۸-۱۶۵-۱۴۴-۱۴۲-۱۲۶
 حجاز ۶۱-۴۷-۴۳-۴۲-۴۱-۱۷
 ۱۹۵-۱۷۶
 حجر ۷۹
 حرب ۱۷۴
 حسان ۱۱۳-۸۴-۴۲
 حسن ۱۳۹-۱۲۷-۱۰۷-۵۲-۵۱
 ۲۱۱-۲۰۶-۲۰۵-۲۰۳-۸۰۱
 حسین ۲۰۳-۱۷۲-۱۵۷-۹۴-۷۶
 حضرموت ۸
 حطیثہ ۱۹۴
 حماد ۱۹۵
 حمدونہ ۲۰۶
 حمزہ ۱۷۴-۱۵۷-۷۳
 حنق ۷۹
 حمویہ ۳۷
 حمویہ ۲۱۳
 حوران ۱۱-۱۰
 حیرہ ۱۲۷-۷۱-۱۱
 خ
 خاتم الانبیاء ۷۱
 خالد ۱۶۵-۱۳۹-۸۳-۶۸-۶۷-۴۵
 ۲۰۰-۱۷۴-۱۷۲-۱۶۸-۱۶۷
 خالدار ۳۶
 ختا ۳۵
 خدا بندہ ۱۳۷
 خدیجہ ۲۰۵-۷۴-۷۳
 خراسان ۵۱-۴۹-۴۵-۲۸-۲۰-۱۵
 ۱۹۸-۱۳۴-۱۱۴-۶۰
 خطاب ۱۷۴-۶۴

یتوس ۱۷
 نیما ۱۰۰
 نیوفیلوس ۲۱۲
 ث
 ثابت ۱۱۳-۸۴
 ج
 جاییہ ۲۰۰
 جامہ ۱۳۵-۱۲۶-۱۲۵-۱۱۵-۱۱۴
 ۲۰۳-۱۳۷-۱۳۶
 جبرائیل ۱۴۰
 جبر ۱۱۱
 جبرتی ۱۰۶
 جبلان ۱۲۰
 جبل الطارق ۱۹
 جدعان ۶۸
 جرجی زبدان ۱۳۷-۱۰۱-۷۳-۷۱
 جریر ۱۱۳
 جزیرۃ العرب ۱۴۷-۱۰-۶
 جزیرہ تاحوران ۱۰
 جزیرہ سینا ۱۱-۸
 جعفر ۱۲۷-۹۷-۹۴-۵۰-۴۳-۳۳
 ۱۶۹-۱۶۴-۱۶۳-۱۶۲-۱۵۷-۱۳۹
 ۲۲۲-۲۰۷
 جعفری ۱۲۷
 جناب ۴۵-۴۰
 جوسق ۱۲۷
 جوهر ۱۸۴-۱۷۹
 حیرہ ۱۳۷
 ج
 چین ۱۴۹-۵۱-۵۰-۴۹-۳۹-۳۴-۳۰
 ۲۱۱-۲۱۰-۲۰۹
 ح
 حاتم ۶۸
 حارث ۷۳

ذ	خلیج فارس ۵۱-۸
ذات الخال ۳۶	خلیج ۱۹۹
ذوالرمه ۹۷	خلیل ۱۳۷
ذوفوه ۲۱۳	خارویه ۱۳۴-۱۳۵-۱۴۷-۱۷۹
ذوالیمین ۱۴۶	۲۲۲-۲۲۱
ذی النون ۱۳۳	خمسه ۲۲
ر	خدايه ۲۲۲
رافع ابن هرثه ۲۸	خسا ۷۳-۷۷
راین ۳۱	خوزستان ۱۵-۱۶۵-۲۰۶
ربیع ۱۹۵-۲۱۳	خویله ۷۳
ربیعہ ۶۷-۲۰-۸۷	خیزدان ۱۳۸-۱۸۸-۳۷
رزاز ۵۵	د
رسول اکرم ۷۰-۱۱۰-۱۴۸-۱۸۵	دار ۱۳۶
۲۰۳-۲۰۰	دارالسلام ۵۰
رشید ۱۵۵	دارالشجره ۲۰۸
رضاف ۲۱۷	دامغان ۴۹
رفاعه ۱۱۹	دانوب ۳۱
روتشید ۵۱	داود ۱۸۷
روسیه ۴۹-۵۱-۲۱۳	دجله ۷-۸-۱۵-۵۶-۱۶۵
روکفلر ۵۱	دجیل ۲۱۵
روم ۸-۱۱-۱۳-۱۴-۱۶-۱۹-۲۶	دریای خزر ۴۹-۵۱
۲۷-۳۳-۳۴-۳۹-۴۱-۴۶-۱۱۴	دریای سیاه ۳۱
۱۲۳-۱۲۵-۱۳۱-۱۴۲-۱۴۷-۱۴۸	دریای عمان ۸
۱۵۶-۱۵۸-۱۶۰-۱۷۴-۱۸۰-۱۹۰	دریای قرمز ۸-۱۰-۵۱-۱۲۱
۲۰۸-۲۰۹-۲۱۱-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۴	درید ۶۷
ری ۴۹	دشتستان ۴۹-۱۴۹
ربنو ۲۱۱	دمشق ۴-۱۰-۲۰-۴۴-۴۵-۵۴-۶۲
ز	۸۷-۹۴-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۹-۱۶۸
زائده ۸۰	۱۷۴-۱۹۵-۲۱۱-۲۱۷
زبیده ۳۳-۳۶-۱۰۶-۱۲۶-۱۵۰	دمیاط ۴۹
۱۵۳-۱۶۲-۲۰۶-۲۲۰	دنایر ۳۳-۱۰۶
زبیر ۶۷-۷۶-۷۷-۸۰-۸۱-۱۹۴	دهلی ۲۱۱
زریق ۲۲۱-۲۲۲	دیار عرب ۱۰
زلفا ۱۶۳	دیودوروس ۱۰

سنخ ۲۰۰
 سوتونك ۲۱۰
 سودان ۵۶-۵۱-۴۹
 سوریه ۱۱-۹-۸
 سوماترا ۵۱
 سویس ۱۲۱
 سهل ۲۶۰-۲۰۵-۱۲۷
 سیدانیا ۱۱۰-۷۴
 سیدالمرسلین ۲۰۱-۷۴
 سیدالشہداء ۱۵۷-۷۶
 سیدہ شریف ۱۶۲-۱۵۷
 سیبویہ ۱۹۲-۱۹۱
 سیزوسترس ۱۸۸
 سیستان ۱۶
 سبیل ۱۱۴
 سیف الدولہ ۱۹۷-۱۴۳
 ش
 شارلمان ۲۱۲
 شام ۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۸-۷-۲
 ۳۱-۲۷-۲۵-۲۰-۱۹-۱۸-۱۷-۱۵
 ۸۵-۷۹-۷۴-۷۳-۶۵-۶۲-۵۶-۴۲
 ۱۵۴-۱۴۹-۱۳۹-۱۲۴-۱۱۴-۱۱۱
 ۲۲۰-۲۰۰-۱۷۳
 شامیہ ۲۱۷
 شہ جزیرہ عربستان ۱۸-۱۷-۸
 شریف عمر ۵۳
 شرقی ۱۹۱-۱۳۵
 شعبہ ۱۸۴-۱۱۳-۱۰۷-۱۰۰-۹۹
 شنیز ۴۸
 شوستر ۱۴۹-۴۹
 شیخ ابوالفضل جعفر ۵۰
 شیخ شبلی ۵۵
 ص
 صاحب الزنج ۶۱-۲۹
 صالح ۲۱۵-۱۸۸-۱۷۳-۳۳

زنجان ۱۳۷
 زنگبار ۵۱-۳۴
 زہرا ۲۱۳-۲۰۳-۱۳۲
 زیاد ۱۸۶-۱۸۱-۱۴۴-۱۱۱-۷۸
 ۲۰۱
 زیق ۵۹
 زیزا ۱۱۴
 ژ
 ژرمن ۲۱۱
 س
 سالم ۱۷۱
 سامرا ۱۲۷
 ستالملك ۱۶۲-۱۵۷
 سحرہ ۱۸۷
 سرخس ۱۶
 سعد ۱۸۰ ۶۷
 سعید ۱۹۴-۱۶۵-۱۶۳-۹۴-۴۲-۴۱
 سفاح ۱۹۰-۱۸۹-۱۶۵-۱۴۹ ۶۵
 سفیان ۹۹-۹۸
 سکنہ ۹۴-۷۶
 سلامہ ۱۶۳
 سلطان العادل ۱۷۰
 سلطان حسن ۱۳۷ ۱۳۶
 سلطانیہ ۱۳۷
 سلمی ۷۲
 سلوکوس ۱۵
 سلیمان ۱۴۴-۸۷-۸۳-۶۲-۴۴-۴۳
 ۲۱۱-۱۶۵-۱۶۳
 سمنان ۴۹
 سمندگان ۱۶
 سمرقند ۴۹
 سمرامیس ۲۹
 سنان ۶۸
 سنجر ۱۶۰
 سند ۲۰

۱۲۹-۱۷۴-۲۱۲-۲۱۳
 عبدالصمد ۱۷۴
 عبدالعزيز ۴۷-۸۷-۱۷۴-۱۷۶-۱۹۴-۲۱۱
 عبدالمطلب ۱۱۳-۱۵۷
 عبدالملك ۳۶-۴۳-۶۲-۷۸-۸۳-۸۶
 ۸۷-۹۶-۱۲۵-۱۴۴-۱۴۵-۱۴۹-۱۶۳
 ۱۶۵-۱۷۲-۱۷۴-۱۸۱-۱۸۷-۱۸۸
 ۱۹۰-۱۹۴-۱۹۸-۲۱۷
 عبدالله ۴۰-۴۲-۴۳-۴۵-۴۷-۵۲
 ۶۵-۶۸-۷۶-۷۷-۸۱-۹۴-۱۱۱-۱۲۰
 ۱۶۲-۱۶۴-۱۷۴-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۹
 ۱۹۳-۱۹۴-۲۰۰
 عبدالمناف ۴۲
 عبده ۱۵۶
 عبيدالله ۲۰-۷۶-۷۸-۹۴-۹۵-۱۴۴
 عيسى ۶۷
 عتبه ۷۳
 عثمان ۲۸-۷۵-۷۹-۱۳۰-۲۱۹
 عدنان ۷۴
 عدى ۷۹
 عراق ۲-۷-۸-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴
 ۱۵-۱۷-۱۸-۱۹-۲۵-۴۲-۵۶-۶۰
 ۶۱-۹-۱۰-۱۱-۱۱۱-۱۲۴-۱۴۰-۱۴۲
 ۱۷۲-۱۷۶-۱۸۰-۱۹۵-۲۲۰
 عربستان سنگلاخ ۱۰
 عزالدوله ۱۶۰
 عزرائيل ۹۰
 عضدالدوله ۱۳۷-۲۱۲-۲۲۱
 عقبه ۱۷۴
 علاءالدين ۱۱۵
 علقه ۷۳
 على ۵۰-۶۱-۶۲-۶۴-۶۵-۶۷-۷۵
 ۷۹-۹۸-۹۹-۱۰۶-۱۲۷-۱۳۹-۱۵۷

صالحه ۱۶۳
 صخر ۷۳
 صرافخانه آل فخراس ۵۰
 صرافى آل عمران ۵۰
 صمصمه ۷۲
 صعيد ۱۲۱-۲۲۲
 صقاله ۲۱۳
 صلاح الدين ۱۲۲-۱۳۶-۱۵۸-۱۶۲
 ۲۰۷
 صمد ۶۷
 ض
 ضحاک ۱۷۲
 ط
 طالقان ۱۶
 طاهر ۱۶۲
 طایف ۴۱-۱۱۳
 طبرى ۱۵۳
 طحارستان ۱۶
 طرابلس ۱۴
 طرکونه ۳۲-۲۱۳
 طفيل ۶۷
 طفطفر ۵۹
 طلحه ۷۶-۹۴
 طلبطه ۱۱۴-۱۱۵-۱۲۲
 طوس ۱۶-۱۵۶
 طولون ۵۲-۱۳۴
 ع
 عاص ۹۴-۱۶۵
 عاصم ۷۲-۱۷۴
 عامر ۶۷-۱۱۱
 عايشه ۶۵-۷۶-۹۴-۱۶۸
 عباس ۵۳-۹۴-۹۵-۱۶۹-۱۷۴
 عبدالاعلى ۱۷۴
 عبدالرحمن ۳۶-۸۴-۸۵-۸۶-۱۲۴

فسطاط ۱۱۴-۱۱۶-۱۲۲-۱۷۸
 فضل ۶۲-۱۶۳-۱۶۶-۱۶۹-۱۷۰
 ۱۷۲-۱۹۵
 فلسطین ۸-۱۰-۱۱
 فم الصلح ۲۰۵-۲۰۶
 فیروزشاه ۱۹۰
 فیلون ۵۴
 فیوم ۱۲۱
 ق
 قاسم ۱۰۵
 قاهره ۲۷-۵۲-۶۲-۱۱۵-۱۲۲-۱۲۳
 ۱۳۵-۱۳۶-۱۴۷-۱۵۴-۱۷۸-۱۹۷
 ۲۱۴-۲۲۲
 قایت بای ۱۳۷
 قبة الاسلام ۱۲۶
 قبة الخضراء ۱۲۶
 قبور الخلفاء ۱۳۷
 قبیحه ۱۳۸
 قلنیه ۱۸۴
 قحطان ۵۹-۷۴
 قدامه ۱۷۴
 قرطاجه ۱۴
 قرطبه ۴-۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴-۱۲۹
 ۱۳۰-۱۳۱-۱۳۲-۱۷۸
 قرطنجه ۱۴
 قزل ارسلان ۵۵
 قزوین ۴۹
 قزوینی ۳۹
 قسطا ۵۵
 قسطنطین ۲۱۴
 قسطنطنیه ۱۲-۱۹-۱۳۱-۲۱۱-۲۱۲
 ۲۱۳
 قلاوون ۱۳۷
 قشتاله ۲۱۳
 قصر التاج ۱۲۷

۱۶۱-۱۸۵-۱۹۴-۲۰۱-۲۰۳
 علیہ ۴۷
 عمار ۵۳-۶۴
 عمر ۴۴-۴۵-۴۷-۶۵-۶۷-۷۲-۷۴
 ۸۳-۸۷-۹۶-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۹
 ۱۴۱-۱۴۵-۱۴۸-۱۵۲-۱۶۱-۱۷۴
 ۱۸۶-۱۸۰-۱۸۵-۱۹۴-۲۰۰-۲۲۱
 عمرو ۶۷-۷۲-۷۹-۱۴۴-۱۶۹
 عمره ۷۳-۷۷
 عمرو عاص ۱۱۴-۱۱۸-۱۳۹-۱۴۷
 عتره ۶۷
 عنقا ۲۲۲
 عیسی ۱۵-۸۰-۸۱-۹۸
 غ
 غربی ۱۳۵
 غرناطه ۴-۱۱۵-۱۲۴-۱۲۹-۱۳۳
 غریض ۹۹
 غزال ۲۱۳
 غزنین ۲۶
 ف
 فاردہ ۳۳
 فارس ۲۰-۳۷-۵۲-۵۶-۱۰۹-۱۱۴
 ۱۸۱-۲۰۶
 فارعه ۷۷
 فاطمه ۶۵-۸۷
 فتح ۳۱
 فراء ۴۷-۱۹۲
 فرات ۱۱-۱۳-۱۳۹
 فرانسه ۳۱-۳۲-۱۱۹-۲۱۱-۲۱۲
 فردوسی ۳۹
 فرغانه ۱۶
 فرنک ۱۹-۵۳-۲۰۸-۲۱۲-۲۱۳
 فرناس ۵۳
 فسا ۴۸

کوه لکام ۱۲	قصر الثریا ۱۲۷
س	قصر الصنی ۱۲۷
گرچستان ۳۴	قصر الخلد ۱۲۶
گرگان ۴۹	قصر باب النصب ۱۲۶
گوهرشاد ۱۳۷	قصر شاه ۱۱۵
ل	قصر الندی ۱۴۷
لندن ۱۲۳	قفط ۱۱
لؤلؤ ۹۶	قومس ۴۹
لورن ۳۲	قیس ۲۰۱-۲۹-۷۲
لوقا ۵۵	قیصر روم ۲۱۴-۲۱۳-۲۱۲-۱۲
لیث ۱۴۴-۱۴۰	ز
لیلی ۷۷	کاخ ابن خطیب ۱۲۶
م	کاخ ام حبیب ۱۲۶
مادا کاسگار ۵۱	کاخ بنی خلف ۱۲۶
مادام کوری ۹۱	کاخ عیسی ۱۲۶
ماردانی ۱۳۰	کارتاز ۱۲۲-۱۴
مارده ۲۱۳	کافرستان ۵۱
ماریه ۲۳	کافور ۹۸
مازندران ۱۴۹-۴۹	کانال سوتر ۱۲۱
مالک ۱۸۴-۱۶۵	کرمان ۴۹-۱۵
مأمون ۸۱-۵۸-۴۵-۳۷-۳۴-۳۳	کسانی ۱۹۲-۱۹۱-۴۷
۱۲۸-۱۶۷-۱۶۶-۱۵۶-۱۳۴-۱۳۳	کسری ۱۴۸-۱۴۵-۱۴۲
۱۹۶-۱۹۳-۱۹۱-۱۸۶-۱۷۷-۱۶۶	کسکر ۲۰
۲۱۲-۲۰۶-۲۰۵-۱۹۸	کعب ۷۳
ماوراءالنهر ۵۶-۴۹-۱۹	کعبه ۱۵۷-۱۲۶-۹۹-۸۳-۴۳-۴۲
ماوراء رودرن ۷۱۳	۲۰۳-۱۷۴
مبرد ۱۹۴	کلده ۲۱۳-۸
متوکل ۱۶۶-۱۶۲-۱۲۸-۴۷-۳۳	کلس ۱۹۷
۱۹۸-۱۹۳-۱۸۹-۱۸۷-۱۷۸-۱۷۷	کلوت بک ۱۱۹-۱۱۸
۲۰۷-۲۰۶-۲۰۲-۲۰۰-۱۹۹	کلب ۷۰
مطلب ۱۹۴	کلیا ۱۳۰-۱۲۹-۱۲۵
مصدق ۱۳۹-۱۳۷-۸۰-۵۵-۴۷-۲۲	کوبا ۱۱۴
۲۱۷-۲۰۹	کوفه ۱۱۶-۱۱۳-۸۱-۶۳-۳۵-۳۴
مصمود ۵۵	کونراد ۲۱۳
	کوه الپ ۱۴

۲۲۲	مختار ۱۱۱
مصعب ۶۷-۸۰-۸۱	مداین ۱۴۷-۱۴۸
مطعم ۱۱۱	مدینتہ ۱۹-۳۳-۳۵-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴
مظعون ۱۷۴	مدینتہ ۱۹-۶۱-۶۲-۷۲-۷۴-۹۴-۹۵-۱۱۳
مظفرالدین ۲۰۵	۱۴۸-۱۵۲-۱۵۷-۱۸۰-۲۰۰-۲۱۹
معاویہ ۲۰ ۳۱-۳۶-۴۳-۴۵-۶۳	مراجل ۳۴-۲۱۳
۶۴-۸۵-۸۴-۸۰-۷۹-۷۸-۷۳-۶۵-۶۴	مراکش ۱۴-۱۵
۸۶-۸۷-۹۶-۹۹-۱۰۰-۱۰۱-۱۰۹-۱۱۱-۱۴۴	مرند ۲۲۰
۱۴۵-۱۴۷-۱۶۴-۱۷۴-۱۸۰-۱۸۱	مرسیہ ۵۳
۱۸۵-۱۸۷-۱۸۹-۱۹۰-۱۹۴-۲۰۰	مرو ۱۶
۲۰۱-۲۰۹-۲۱۴-۲۱۶	مروان ۶۵-۷۸-۸۰-۸۶-۱۷۱
معتز ۴۷-۵۹-۱۳۸	۱۷۴-۱۸۶-۱۹۴-۲۱۷
معتصم ۲۳-۲۳-۵۳-۱۲۷-۱۳۸-۱۷۷	مزید ۱۷۲
۲۱۲-۲۱۵-۲۱۶-۲۱۷	مستعین ۵۹-۱۱۸
معتضد ۴۷-۱۲۷	مستکفی ۱۳۸
معتد ۴۷	مستنصر ۱۷۷
معدیکرب ۶۷-۲۰۰	مسجع ۴۱-۴۲
معزالدولہ دیلمی ۱۲۸	معدہ ۱۶۹
معن ۸۰	مسعود ۲۱۶
مفولستان ۲۰۹	مسعودی ۲۲ ۳۳-۵۱-۱۵۳ ۱۶۲
مغیرہ ۱۰۷-۱۱۳-۱۶۵-۱۶۸-۱۸۴	۲۱۱
مقدر ۵۲-۱۴۴	مسلم ۱۸۴
مقداد ۶۷	مسیح ۱۴ ۱۵ ۱۰۲
مقدسی ۲۱۱	مشرج ۷۲
مقربزی ۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲	مصر ۲-۷-۱۰-۱۱-۱۳-۱۴-۱۷-۱۹
۱۳۵-۱۳۹-۱۴۷-۱۵۵-۲۰۳	۲۰ ۲۴-۲۵-۲۹-۳۱-۳۹-۴۹-۵۱-۱۰
مقوقس ۱۴۷	۵۶-۶۱-۶۲-۹۱-۹۸-۱۰۹-۱۱۴
مکدم ۶۷	۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱
مکرام ۱۵	۱۲۲-۱۲۴-۱۳۴-۱۳۶-۱۳۹-۱۴۶
مکہ ۲۹-۴۲-۴۳-۶۲-۷۷-۸۱-۸۳	۱۴۷-۱۵۳-۱۵۴-۱۵۸-۱۶۳-۱۷۳
۸۷-۱۱۳-۱۵۷-۱۷۴	۱۷۷-۱۷۹-۱۸۰-۱۸۴-۱۸۹-۱۹۷
ملاعب ۶۷	۲۰۰-۲۰۲-۲۰۳-۲۰۵-۲۰۷-۲۰۸
ملطیہ ۲۷	۲۰۹-۲۱۳-۲۱۵-۲۱۷-۲۲۰-۲۲۱
ملکشاه ۱۶۰-۲۰۷-۲۱۶	

وحش ۱۷۴
 ورد ۶۷
 ورق ۲۱۷
 وضاح ۸۷-۸۸-۱۲۶
 ولید ۸۸-۸۷-۶۷-۴۷-۴۴-۴۳-۲۶
 ۱۸۷-۱۷۴-۱۷۱-۱۴۹-۱۲۵-۱۱۹
 ۲۰۰-۱۹۹-۱۹۸-۱۹۵-۱۹۴-۱۸۸
 ۲۱۷-۲۰۲

ه

هادی ۱۷۷-۱۷۳-۱۶۵-۱۶۳-۴۷
 ۲۰۱-۱۸۹-۱۸۵
 هارون ۴۷-۳۷-۳۶-۳۳-۲۹-۲۷
 ۱۳۸-۱۲۶-۱۱۲-۱۰۶-۹۸-۸۸-۸۱
 ۱۵۳-۱۵۲-۱۵۰-۱۴۳-۱۴۰-۱۳۹
 ۱۶۷-۱۶۵-۱۶۳-۱۶۲-۱۵۶-۱۵۵
 ۱۹۱-۱۸۸-۱۸۵-۱۷۷-۱۷۳-۱۷۲
 ۲۰۱-۱۹۹-۱۹۸-۱۹۵-۱۹۳-۱۹۲
 ۲۱۵-۲۱۴-۲۱۲-۲۱۰-۲۰۷-۲۰۶
 ۲۲۰-۲۱۹-۲۱۷
 هارونی ۱۲۷
 هانی ۲۰۶
 هیره ۱۹۰-۹۶
 هرات ۱۶
 هرم ۶۸
 هرملیاس ۲۹
 هشام ۱۶۰-۱۴۵-۹۶-۴۵
 همدان ۴۹
 هند ۵۶-۵۳-۵۱-۵۰-۴۸-۳۴-۳۰
 ۲۱۰-۲۰۹-۲۰۸-۱۶۵-۱۲۴-۷۳
 ۲۲۰-۲۱۱
 هندوچین ۵۱-۵۰
 هودج ۱۳۶
 هوی هو ۲۰۹

مناخ ۲۷
 مندر ۱۶۸
 منصور ۱۰۱-۸۸-۴۷-۴۵-۳۶-۲۲
 ۱۴۹-۱۳۸-۱۳۳-۱۲۶-۱۱۲-۱۱۱
 ۱۷۲-۱۶۷-۱۶۵-۱۶۰-۱۵۹-۱۵۸
 ۲۲۰-۱۹۴-۱۹۱-۱۸۳-۱۸۱-۱۷۷
 موسی ۱۶۹-۹۵-۴۷-۲۶-۲۵-۱۵
 موصل ۱۲
 مهندی ۱۷۷-۴۵-۴۴
 مهدی ۱۲۶-۹۸-۹۵-۸۸-۸۱-۴۷
 ۱۷۳-۱۷۲-۱۷۱-۱۶۵-۱۴۳-۱۳۸
 ۲۱۵-۱۹۵-۱۹۲-۱۸۵-۱۸۴
 مهلبل ۷۰
 میافارقین ۱۶۲
 میخائیل ۲۱۲
 میسیا ۲۹

ن

ناجیه ۷۲
 نارسیس ۲۹
 نیابوط ۱۱
 نیلونند ۲۱۳
 نزار ۵۹
 نصرالدوله ۱۶۲
 نعمان ۷۲-۷۱
 نیسا ۴۹
 نوبه ۳۴-۱۴
 نیشابور ۴۹-۴۸
 نیل ۱۳۶-۱۲۱-۱۱

و

وانق ۱۹۸-۱۷۷-۴۷
 وادی الکبیر ۱۲۳-۱۲۲
 واسط ۱۲۶-۲۰
 وجه بصری ۱۱۹

هیرون ۵۵

ی

بینو ۵۹

یحییٰ ۶۲-۹۷-۱۳۹-۱۵۲-۱۶۷-۱۶۸

۱۶۹-۱۷۰-۱۷۲-۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷

۲۱۳

یزدگرد ۱۶۱

یزید ۳۱-۳۶-۴۳-۴۴-۴۷-۷۹-۸۴

۸۵-۹۶-۱۴۹-۱۶۳-۱۷۰-۱۷۲-۱۷۴

۱۸۷-۱۹۰-۱۹۵-۱۹۸-۱۹۹-۲۰۲

۲۱۴-۲۱۵-۲۱۷-۲۲۰

یزیدی ۱۹۲

یعقوب ۱۴-۱۴۰-۱۹۷

یلغا ۱۳۷

یسن ۸-۱۴-۱۷-۴۹-۵۰-۵۱-۹۸

۲۰۱

یوستینیان ۲۹

یوسف ۹۶-۱۲۶-۱۴۲-۱۴۴-۱۶۵

یونان ۹۳

غلطنامه

نادرست	درست	سطر	صفحه
سیادات	سیادت	۱۰	۱۹
مظلمون	مطمون	۳	۳۱
مقلبی	مقلبی	۶	۴۹
مجلات	مجلدات	۳	۵۸
مغشان	مغشان	۲	۶۲
اخلاف	اخلاق	۱۷	۶۳
صدهزار	باصدهزار	۷	۶۴
معنی	مثنی	۱۸	۱۰۵
میلا	مثلا	۲۰	۱۴۱
کارگار	کارگاه	۲	۱۴۷
صلا	صلاح	۱۳	۱۵۸
آبان	آنان	۱۹	۱۸۹
طور	تور	۲۲	۱۹۹
مبارکباز	مبارکباد	۱۷	۲۰۷